Etuuspalvelut
Lakiyksikkö

4.3.2020

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Asia: HE 12/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain ja työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Kansaneläkelaitoksen lausunto hallituksen esitykseksi laeiksi julkisesta työvoima-ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Kansaneläkelaitokselta (Kela) lausuntoa hallituksen esityksestä, jonka tarkoituksena on tehdä julkisesta työvoima-ja yrityspalvelusta annettuun lakiin yleisestä tietosuoja-asetuksesta johtuvat muutokset. Nämä muutokset oli tarkoitus tehdä hallituksen esityksellä 62/2018 vp, joka kuitenkin raukesi eduskunnassa keväällä 2019. Yleisen tietosuoja-asetuksen vuoksi tarpeelliset muutokset on nyt valmisteltu uudelleen tähän esitykseen.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia ja työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettua lakia. Lakeihin tehtäisiin Euroopan unionin yleisestä tietosuoja-asetuksesta johtuvat muutokset. Keskeisimmät muutostarpeet liittyvät rekisterinpitäjien ja niiden keskinäisen vastuunjaon määrittelemiseen sekä henkilötietojen käsittelytarkoitusten nykyistä tarkempaan määrittelemiseen.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) säädetään työnhakijan palveluprosessista ja asiakkaille tarjolla olevista julkisista työvoima- ja yrityspalveluista. Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun järjestämistä varten pidetään yllä työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmää. Asiakastietojärjestelmää, URA-järjestelmää, käytetään nykyisin kuitenkin myös työttömyysturvaan liittyviin viranomaistehtäviin ja vuorotteluvapaalaissa (1305/2002) säädettyjen tehtävien toteuttamiseen.

Kela pitää kannatettavana sitä, että asiakastietojärjestelmän käyttötarkoitusta koskevaa säännöstä täydennetään sekä sitä, että tosiasiallisten rekisterinpitäjien keskinäistä vastuunjakoa täsmennetään. Kela toteaa, että hallinnon läpinäkyvyys sekä viranomaisten keskinäisen tehtävänjaon selkeys edesauttavat rekisteröityjen oikeuksien toteutumista.

Esityksellä ehdotetaan rajattavaksi rekisteröidyn oikeutta rajoittaa henkilötietojen käsittelyä yleisen tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1

kohdan a alakohdan nojalla. Kela toteaa, että ehdotus on kannatettava. Sääntelyllä on vaikutusta työttömyysturvaan liittyvien tehtävien hoitamiseen. Kela toteaa, että työttömyysturvaan liittyvien tehtävien hoitaminen ja työttömyysturvan häiriöttömät maksut edellyttävät asiakatietojärjestelmän tietojen käsittelyä ja tietojen oikeellisuutta sekä ajantasaisuutta. Työttömyysetuutta ei voida maksaa, jos tietoja ei voida käsitellä.

Esityksen mukaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 4 pykälän 3 momentissa säädettäisiin työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään talletettujen tietojen säilytysajoista. Momentissa ehdotetaan asiakastietojen kokonaissäilytysajan lyhentämistä nykyisestä viidestä vuodesta neljään vuoteen. Tietoa ei tarvitse poistaa, jos se on tarpeen säännöksiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta. Kela toteaa, että asiakastietojärjestelmän tiedot voivat olla säädettyä pidemmän ajan tarpeen esimerkiksi työttömyysetuuden takaisinperinnän tai asiavirheen korjaamisen johdosta.

Mikko Toivanen
työ- ja toimintakykyetuuksien osamiskeskuksen päällikkö

Mia Helle
lakiyksikön päällikkö